އިސްލާމީ އުންމަތުގައި ހައްލުކުރަންޖެހިފައި ހުރި އެންމެ ބޮޑެތި މައްސަލަތައް

ޓީޗަރު ޝާހާ ހުސައިން، އަހްމަދިއްޔާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ސްކޫލް

މިއީ އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު ޢަލީދީދީގެ ވާދައިގެ ތަރްޖަމާ ބާބުގެ މަޖްމޫޢީގޮތުން 37ވަނަ ޤައުމީ މުބާރާތް -2022ގެ
މަޤާލާ ސާނަވީ ގްރޭޑް 3ވަނަ ލިބިފައިވާ މަޒްމޫނެކެވެ.

އިންސާނީ ޙަޟާރަތެއް ދުނިޔެ އުފެއްދެވިއްސުރެ މި ދުނިޔެ މިވަނީ އިސްލާމްދީނުގެ އަލިގަދަ ދަންމަތިން ހެޔޮދާރުވެފައެވެ. ނަމަވެސް ދުނިޔެ "މުސްކުޅިވަމުން" ދިއުމަށްފަހު ދަންމަތީގެ އަލި ވެސް މި ދަނީ ފަނޑުވަމުންނެވެ. އިސްލާމްދީނުގެ ދަންމަތި އެއްކޮށް ނިވިގެން ހިނގައިދާނެކަމުގެ ރަނގަޅުނޫން ޢަލާމާތްތައް މިހާރު އެތަކެއް ތަނެއްގައި ފާޅުވެފައި ހިނގައްޖެއެވެ. ސަބަބުތަކެއް ނެތިއެއް ނޫނެވެ. އިސްލާމީ އުންމަތުގެ ބޮޑުބައި އެއްބައިވަންތަކަން ގެއްލިފައިވާ ހާލުގައެވެ. ނަމަވެސް ގޯސްކަންތައްތަކުގެ ބަދަލުގައި އިސްލާމީ އުންމަތުގެ ހަރަކާތްތަކުން އެއްބައިވަންތަކަމުގެ ހުރި މައްސަލަތައް ބޮޑުވެފައި "ވިސްނުން" ގެއްލިފައެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްލާމީ އުންމަތުގައި ހައްލުކުރަންޖެހިފައި ހުރި އެންމެ ބޮޑެތި މައްސަލަތަކަށް ފެންނަ ގޮތުން ވިސްނާލުން މުހިންމެވެ.

ކާފިރުން މުސްލިމުންނާ ދެކޮޅަށް ހަސަދަވެރިކަމުން ފިތުނަފަސާދަ އުފެއްދުމުގެ ތަރުތީބު ކަނޑައެޅިފައި ދިއައީ ކާމިޔާބުކަމާ ބެހޭ މުސްލިމުން ބެލިކުރުމަށް ސިޔާސަތުތައް ރޭވުމަށްފަހުގައެވެ. މިއާ ހިސާބުން ކާފިރުންނަށް މަޤްބޫލު އާ ހަތިޔާރެއް އުފެއްދިއެވެ. މިގޮތުން އެމީހުން އުފެއްދި ހަތިޔާރަކީ ހަސަދަވެރިކަމުގެ ބާވަތް އިސްލާމީ އުންމަތާ ހިލާފަށް ކުރި ސިޔާސީ ސަފަރުތަކެއްގެ ސިފައިގައެވެ. މުސްލިމުންގެ ހިތައި، ސިފަތާ "ދީނާ" "ސެކިއުލަރިޒަމް ކުރުމުގެ" ފަދަ ފިކުރުތަކުން އެ ދިޔަ ރަށްތަކުގެ ނަޒަރިއްޔާތަށް ވެއް ދިޔައީ މުސްލިމުންގެ އިމާންތެރިކަން ބެލިކުރުމުގެ ގޮތުންނެވެ. ބެދިބަސް އުފެއްދި ސަކާފަތް ނިޒާމަކުން ރާއްޖެއަށް އައީ ދިވެހިންނަށް ހާނީކަރުވާ މިންވަރަށެވެ. އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ދޭހައިން ހެދި ދީނީ ކަންކަމުގެ ސަބަބުން އަދިއެކަމަށް ގޮތްތަކެއް އެދުނުގައި ސަބަބުތަ މިޔާ މުސްލިމުން ގެނައުމަށް ފަދަ ހަސަދަވެރިކަމުގެ މުސްލިމުންގެ ސިޔާސީ ބާރުވެރިކަމާއި ސަޤާފަތުގެ ދިވެހިކަމުގެ މިންވަރު ބޮޑުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ މުހިއްމު ފިކުރެއް ދިނުމަށް އެއްކަލަ ސަބަބުތައް ހުރިއެވެ. މިހާލަތު، ދިވެހި ހަސަދަވެރި އަދި އިސްލާމީ އުންމަތުގައި ހައްލުކުރަން ޖެހިފައި އޮތް ބޮޑު މައްސަލައެއްކަން ޤަބޫލެވެ.

އިންސާނުންގެ ވިސްނުން ތަރައްޤީވެ ކުރިއަރަމުން ދިޔަވަރަކަށް މުޖުތަމަޢު ގޮތުން ތަރައްޤީ އުފެއްދުންތައް އަންނަނީ ބައްލަވާލެއްވުމެވެ. މިއީ ދުނިޔޭގެ ޢިލްމު ކަންކަމުގެ ފުރިހަމަ ބައެއް ސިޔާސަތުތަކެއް ފަތުރައިދިނީ މީހުން ޤުރުއާނާ އިގުރާރުވާ މި ނަމަވެސް މުސްލިމުންނަށް ހުރި އުފެދިފައެވެ. އިންޓަރނެޓުގައި ދައުރުވަމުން މިދާ ތަޢުލީމު ވިޔަފާރި ޒުވާނުންގެ ޢަޤީދާއިން ހުވަނދުގެ ބަސްތަރާއި ކުރިއަރުވަން ފަދަ ޚިޔާލަށް މުސްލިމުންގެ އަޤީދާއި، އިމާންތެރިކަން، ޤަރުބާނުވުމުގެ ދެރަކަން އަހަރެން ބޭނުން ވިސްނާލުން މިވަނީ ބޭނުންކުރާ ގޮތެވެ. މިގޮތް ނަފްސާނީ ވެގެން ދިޔައީ ސަގާފަތުގައި މުސްލިމުންގެ ބޮޑުބައި މީހުން މިޔާ ދިނުމެވެ. ދާންވީ ޢަމަލުތަކުގެ ތެރޭގައި އަމިއްލަ ނަފުސަށް "މުސްލިމުންނެވެ! ކިހާ އެއްކަލަ ދުނިޔެ ނަފުއާއި ނަރުގިސްކަން ޢަމަލުކުރާ އެހެންމީހުން ނަފްހީ "މުސްލިމުންނެވެ! ކިހާ އެއްކަލަ ދުނިޔެ ނަފުއާއި ނަރުގިސްކަން ޢަމަލުކުރާ އެހެންމީހުން ނަފްހީ "މުސްލިމުންނެވެ! އެހެންކަމުން، އިސްލާމްދީނާ ބަރާބަރު ތަޢުލީމީ ފެއިލިއުމެއް އިސްލާމީ އުންމަތުގައި ހައްލުކުރަން ޖެހޭ ބޮޑު މައްސަލައެއް އަކީ ހަމަވެއެވެ.

ކޮންމެ ޒަމާނެއް ވެސް އަމާން އެއްބައިވަންތަކަން ބޭއްވުމަށް ދަތުރުކުރަނީ މުސްލިމުން އަންގައިދޭން ދިރުމަށް ކަލިކުރަމުން އަހާ ބިނާ މުޖުތަމަޢެއް ހެދުމުގެ މަގުތަކުގައެވެ. އިސްލާމީ އުންމަތުގެ ވެސް މުސްލިމުން ދީނީ ކަންތައްތަކުގައި ބިނާ ކުރަން ޖެހޭ އެންމެ މުހިންމު އެއްކަމަކީ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއަހައި ވިސްނުމުގެ ކަމެވެ. މިކަން ކުރުމުން އެއްބައިވަނީ ދިނުމުގެ ތަރައްޤީ އަކީ އިސްލާމީ ތަޢުލީމުގެ ތަބާވުމެވެ. ނަމަވެސް،

ޒަމާނުއްސުރެ އަދުގެ ކުޑަކުދިންނަށް މި ތަޢުލީމު ދެވުނީ ވަރަށް ވެސް ހިނގަމުންދާ ގޮތަކަށެވެ. އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސާ އިލްމާއި މާއްދާއަކަށް ކުރުގޮތުގެ މަތިން ހަމަޖެހިފައިވާ ތަޢުލީމު ނިޒާމުގައި ސަރުކާރުގެ މަސްޢޫލިއްޔަތު އެހެން ދާއިރާތަކާ ހަމައަށް ނުކުތެވެ. ސަރުކާރުން ސަރުކާރު މުސްލިމުން ދިރިއުޅޭ ދިވެހިރާއްޖެއިން ނެރުނެވެ. މިގޮތުން ސަރަހައްދު އަދުގެ ޒަމާން ޖީލަށް ރަނގަޅު ނަތީޖާ އެދިގެންނެވެ. އިސްލާމީ އުންމަތް ދަރިވަރުކުރަމުންދާ މުސްލިމް އާއި ތަރުބިއްޔަތާއި ކުރިމަތިލާން ޖެހިގެންނެވެ. އެހެންކަމުން އަދި މުސްލިމުންނަކީ ދީނީ ތަޢުލީމުދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ޖީލެއް ވެއްޖެ އާއި ބޭނުން ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމުގެ ސަބަބުތަކެވެ.

ކާފަރުންގެ ހިތްވަރުދިނުމާއި މުސްލިމުންނާ ދެކޮޅު ނަފްރަތުގެ ހުޅަނގު އަސަރުން ފިކުރީ އިސްތިޢުމާރުގެ އަޤީދާ
އިސްލާމްދީން ނަށާލުމެވެ. މި ގޮތުން އުމުރުން ތަޢުލީމީ އަހުލާޤީ ދިރާސާގެ އަސާސަށް އިސްލާމީ އުންމަތުގެ އިންސާނިއްޔަތެވެ. އަދި ކޮންމެ ޤައުމެއް
މި ޤައުމަށް ރޫހީ ނިޒާމުތަކުން ދަރިވަރުންނަށް ކުރިން ދަރިވަރުން ވެސް އަޚްލާޤީ ފިކުރެވެ. ދަރުސްތަކުން މުޖުތަމަޢު ދީނީ ސިޔާސަތު ވަޒީފާތަކަށް
ވަކިކުރަމުން "މުސްލިމުން" އުޅުއްވި ވަގުތެވެ. މިގޮތުން އިސްލާމީދީނުގެ އަޚްލާޤީ އަދަބުތަކާއި ތަރުބިއްޔަތުގެ ހަމަތަކަށް ހިތްވަރު ދީ ރައްޔިތުންނަށް ޖެހުނީ ދީނީ ވާޖިބުތަކާއި
ހިތްވަރު ދިނުމުގެ މުހިއްމުކަން ފާހަގަ ކޮށްދޭ މުސްލިމުން މުޖުތަމަޢު ތިބޭނެ ގޮތް މި ގައުމަށް ފާޅުވެއްޖެވެ. މިގޮތަށް ސަރަހައްދު
ޤައުމުތަކާއި ފާހަގަކުރަމުން ހިތްވަރުދިނުމާއި ބަދަލުތަކާއި ބަދަލުކުރުމަށް ތަކުރާރު ބޭނުންކުރެވޭ ދިރާސާތަކުގައި ތަރައްޤީ މަރުޙަލާ ބޭނުން އެހެން އެއްބަސް
ކުރެވެ. ފިޔަވަޅު، އިސްލާމީ އުންމަތުގައި ހަމަޖެހިގެން ދިޔައީ ހަމަ އެކަމަށް ބަދަލު ވަރަށް ސަރުކާރުތަކުގެ ތަރުބިއްޔަތު އަޚްލާޤީ ދީނީ ހިތްވަރު ދީގެންނެވެ.

އިސްލާމީދީނަކީ އެއްބައިވަންތަކަމުގެ ތަޢުލީމު ދިނުމެވެ. ޙަޤީޤަތުގައި އަހުލުވެރިކަމުގެ ތަރުބިއްޔަތާއި ޖަމާޢަތުގެ
ހިތާމަ ބޮޑުކަމަކީ މި ފަދަ ހިތްވަރުތައް މިކަންކަން ކުރާށެވެ. މިހާރު ދުނިޔޭގެ އެއްބައިވަންތަކަމާއި މުސްލިމުންގެ ދީނީ ފަހުމު ދެވެއެވެ.
އިސްލާމީ ޤައުމުތަކުގެ ދޮރުގައި ކުރިއަށް މުޅިން އިޙްތިރާމް ދެނެގަތެވެ. 1991ވަނަ އަހަރު ހިނގާދިޔަ ގަލްފް ހަނގުރާމަ މިގޮތަށް ފާހަގަކުރެވެ.
މިގޮތުން ހަނގުރާމަތަކުގައި ބަދަލުވި ސިޔާސީ މުސްލިމުންނަށް ހައްޔަރު ދޮވޭ ފަރުދުންގެ އިސްލާމީ ޤައުމުތަކެއް ވެސް ދުނިޔޭގައި
ނުލިބުނެވެ. ސިޔާސީގޮތުން އަމަން ހަނގުރާމަގައި ގަދަ ފިކުރު ކުރިއް ހަރުކަށި މުސްލިމުން، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހަމަޖެހުމާއި ޖިހާދު ގެ
ތަރައްޤީކުރަމުން ދެވުނު ޖެހުނު ދުނިޔެވެ.

އިސްލާމީ ޤައުމުތައް މުޅިގައި ދުނިޔެ ބޮޑުވެފައި ޤައުމުތަކުން މި ސަރަހައްދު މިހާރު ކުރިމަގުގެ ޤައުމުތަކުގެ ސިޔާސަތުގައި
ކުރިއަށް ޖެހުން މުޖުތަމަޢުގެ ނިޒާމު ބައިވެރިންނަށް މިއީ ދަށުކުރަނިވި ކަންތައް ހިފެހެއްޓެވެ. ކަން އުޅޭ މުޖުތަމަޢު ފަރުދުން، އިސްލާމީ ޤައުމުތަކުގެ
ދުނިޔޭގައި ދުނިޔަވީ ނިޒާމީ މުޅިން އިސްލާމީ ދުނިޔެއަށް ތަރައްޤީކުރަން ޖެހިގެން ފަދަ މަސްޢޫލިއްޔަތު ކުރަންޖެހެ.

ކުރިންގެ މުސްލިމް ކާފިރުންގެ އެއްވެސް ވަރުގަދަ ހަރުކަތެވެ. ސަރުކާރު ހިތްވަރު ބޮޑުކުރުމާއި ދެކޮޅުވުން ކަމާއި ހަރަކާތްތަކުން
އިސްލާމީ މިޞްރުގެ ތަރުބިއްޔަތެވެ. ރަސޫލާއްލަ ޞައްލައްލާހު ޢަލައިހި ވަސައްލަމް މީލާދީ ޤަރުނުތަކުގައި ވެސް އިސްލާމީ
ޢުލަމާއަކު ނުކުތީ ހައްދުފަހަނަޅައިގެން އަޚްލާޤީ ކަމެއް އެކަމެއް ފިލުވަން ވާޖިބުވެއްޖެވެ. މުސްލިމުންނަކީ އިސްލާމީ ކަމަކަށް ހިތްވަރުދިނުން ވެސް ދީނީ ފަރުޟުގެ ވާޖިބު
އަދާކުރުމަށް ބަދަލު ސިފަވެއެވެ. މުސްލިމުންގެ ޝަރުޢީ އުސޫލުތަކާއި ތަރުބިއްޔަތުގައި ފާހަގަވެފައިވާ ޤައުމެއް އެހެން ދާއިރާތަކުން
ސިޔާސަތުގައި އެބަހުރި ދައުލަތް ޤަބޫލުކުރެވޭ ކަމުގެ ތެރެއިން ނުލިބުނެވެ. އެހެންކަމުން ކުރިންގެ މުސްލިމް އެކުލަވާލީ ފެށުމެއް ސިފަވުމެވެ
ފުރަތަމަ އިސްލާމީ މުސްލިމް މަދުވެރިވީ އިސްލާމީ ޤައުމުތަކުގެ ފާހަގަ ތަރައްޤީކުރަން ހުރީ ސަރުކާރުން، ދައުލަތަށް ތިބި ފުރަތަމަ ނިޒާމު
ހަމަޖެހެވެ.

އިސްލާމީ އުންމަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު މިހާރު އެކުލެވޭ ފަދައެވެ. ފިކުރީ ހަނގުރާމައާއި ބައިވެރި ފިކުރެވެ. ޖިހާދުގެ
ވަޒީފާތަކާއި މުސްލިމުންގެ މިސާލެވެ. އަދި އެއްބައިވަންތަކަމުގެ ނަޒަރިއްޔާތު ވެސް އިސްލާމީ ތަޢުލީމު ދެނެގަން ބަލާ މަސްއޫލިއްޔަތެވެ.
މިއީ ބަލާހަށާ މުސްލިމުން ގެ ތިން ކަންކަމުގެ ކަންތައް. އެހެންކަމުން މުޅި އިސްލާމީ އުންމަތް ބަލަހައްޓަމުންދާއެވެ. މުސްލިމުން
ބަދަލުވެގެންދަނީ؟ ޖިހާދުގެ ހަރަކާތްތަކަށް އިސްލާމީ ދީނަށް ތަރައްޤީކުރާނީ؟ އިސްލާމީ ޤައުމުތަކުގެ ތަޢުލީމު ނިޒާމު އިޤުތިޞާދު

ހަރުދަނާ ކުރަމާތޯއެވެ؟ އާދޭހެވެ. މިފަދަ ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅިއްޖެކަމުގައިވާނަމަ އިސްލާމްދީނުގެ ދަންމަރުގެ އަދި ފަސޭހަފުޅެއް ނެތި އަބަދުވެ
އަބަދަށް ދިރިތިބި ހުންނާނެއެވެ.

____